

**MINISTERUL
MEDIULUI
AL REPUBLICII
MOLDOVA**

**MINISTRY
OF ENVIRONMENT
OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

ORDIN

“ _____ ” _____ 2024

Nr. _____

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea Ghidului privind elaborarea planurilor
de management pentru siturile Emerald

În conformitate cu prevederile art. 12⁴ alin. (2) din Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 343-348, art.649) și art. 16 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative

ORDON:

1. Se aprobă Ghidul pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald (se anexează).
2. Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul asupra executării prezentului ordin se pune în sarcina Ministerului Mediului.

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV

Ghidul
privind elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Ghidul privind elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald (în continuare - Ghid) are drept scop punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică și Convențiilor la care Republica Moldova este parte, în vederea conservării habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică, supuse unei protecții speciale la nivel european și care se regăsesc pe teritoriul țării.

2. Ghidul este destinat autorităților publice centrale și locale, instituțiilor responsabile de planificarea managementului siturilor Emerald și subiecților care vor elabora sau actualiza Planuri de management (PM) pentru siturile Emerald din Republica Moldova.

3. Ghidul este un cadru de referință care trebuie adaptat pentru fiecare sit Emerald în funcție de caracteristicile sale specifice: tipul și numărul de specii existente în sit, suprapunerea cu alte arii protejate, datele disponibile, complexitatea, dimensiunea și provocările de conservare

4. Ghidul este constituit din două părți separate, prima – focusată pe structura planurilor de management pentru siturile Emerald (conținutul cadru) și a doua parte - focusată pe procese și principii aplicate în cadrul managementului siturilor Emerald.

CAPITOLUL II
COMPETENȚE ȘI RESPONSABILITĂȚI INSTITUȚIONALE

5. Ministerul Mediului este instituția responsabilă de coordonarea activităților ce țin de desemnarea zonelor de interes special pentru conservare spre a fi incluse în Rețeaua Emerald.

6. Ministerul Mediului aprobă planurile de management pentru sit-le Rețelei Emerald.

7. Monitorizarea stării de conservare a tipurilor de habitat natural și a speciilor de floră și faună sălbatică din cadrul rețelei Emerald se efectuează de Agenția de Mediu în comun cu instituțiile științifice cu profil biologic.

8. Agenția de Mediu ține Registrul siturilor rețelei Emerald, precum și participă la elaborarea planurilor de management pentru aceste situri.

9. Agenția de Mediu prezintă anual Ministerului Mediului date de monitorizare privind starea de conservare a tipurilor de habitate naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică din rețeaua Emerald.

10. Autoritățile publice locale sunt responsabile de respectarea la nivel local a legislației de mediu, inclusiv de a întreprinde măsurile necesare pentru protecția, refacerea și reconstrucția ecologică în limitele teritorial-administrative.

CAPITOLUL III

ASPECTE GENERALE ÎN ELABORAREA PLANURILOR DE MANAGEMENT

11. Principalele obiective ale planurilor de management al siturilor sunt protejerea speciilor și habitatelor naturale enumerate în Rezoluțiile nr. 4 (1996) și nr. 6 (1998) ale Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa (Berna, 1979), (în continuare Convenția de la Berna), care sunt prezente în fiecare sit. Acest lucru se realizează prin punerea în aplicare a unor măsuri adecvate de conservare pentru a le proteja de amenințările externe și pentru a asigura un nivel satisfăcător de conservare.

12. Planurile de management pentru siturile Emerald vor fi elaborate pentru o perioadă de 10 ani, cu un plan de acțiuni pentru 5 ani care va fi revizuit și reformulat la fiecare cinci ani în ceea ce privește schimbările în extinderea și distribuția habitatului, modificări ale apariției speciilor-cheie, realizări în materie de conservare și o contabilizare a obiectivelor îndeplinite/neîndeplinite încă.

13. Planul de management poate fi elaborat pentru un singur sit al rețelei Emerald sau pentru mai multe situri care sunt legate geografic ori au caracteristici naturale similare.

14. În cazul când situl rețelei Emerald se află pe teritoriul existent al ariilor naturale protejate de stat sau constituie obiect al fondului ariilor naturale protejate de stat, managementul sitului este asigurat conform prevederilor Legii nr.1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

15. Planul de management va fi conceput pentru a fi simplu, realist, concis și concentrat pentru a atinge obiectivele de sustenabilitate.

16. Pentru planificarea eficientă în elaborarea planurilor de management, anexa nr. 1 prezintă un tabel cu termeni aproximativi necesari pentru elaborarea planurilor de management

17. La elaborarea planurilor de management va fi implicată o echipă de specialiști versați în domeniu, ținând cont de tipurile de specii existente în situl Emerald sau tipul de habitat. În funcție de necesitate, în procesul de elaborare vor fi implicați experți independenți pentru subiectele specifice care necesită o expertiză separată.

18. Siturile Emerald adoptate de Comitetul Permanent al Convenției de la Berna vor fi descrise folosind Formularul de date standard Emerald. Atunci când se utilizează și se analizează informațiile din Formularul de date standard Emerald, este important să se ia în considerare potențialele limitări ale calității și fiabilității datelor privind apariția și distribuția speciilor și tipurilor de habitate.

19. Planurile de management vor fi elaborate pentru siturile Emerald incluse în anexa nr. 5 la Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, selectate în vederea protecției habitatelor și speciilor de floră și faună sălbatică supuse unei protecții speciale la nivel european prezente pe teritoriul Republicii Moldova (anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 și nr. 4 la Legea nr. 94/2007).

20. Dacă datele prezente în Anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 și nr. 4 la Legea nr. 94/2007 diferă de datele reale existente în sit, responsabilii de implementare a planului de management vor înștiința autoritatea de mediu centrală prin furnizarea informațiilor exacte, pentru ca ulterior acestea să poate fi înaintate către Secretariatul Convenției de la Berna.

21. Planul de management va sumariza toată informația despre speciile existente în sit/situri, precum și tipul de habitat, inclusiv starea actuală a acestora, dar și măsurile de conservare identificate și planificate.

22. Prezentul Ghid descrie aspectele minime de luat în considerare în procesul de elaborare a Planurilor de management pentru siturile Emerald din Republica Moldova. Totodată, după necesitate, în procesul de elaborare vor fi incluse și alte compartimente specifice sitului/speciilor/habitatului sau necesităților de conservare.

23. Planul de management va urma structura cadru propusă în Anexa nr. 2

24. Atât informarea, cât și educarea vor fi considerate aspecte cheie în elaborarea și implementarea planului de management cu scopul de a îmbunătăți gestionarea siturilor prin angajamentul și participarea părților interesate, pe de o parte, și pentru a minimiza/reduce impactul cauzat de intervenția umană, pe de altă parte.

25. Pentru a încuraja sensibilizarea publicului acesta trebuie să fie informat pe tot parcursul procesului de elaborare a planului prin diseminarea tuturor documentelor cu utilizarea tuturor instrumentelor de participare a publicului (site web, GIS web, buletine informative, liste de corespondență) și a materialelor produse.

26. Bibliografia și referințele vor fi descrise și vor urma formatul expus în modelul din Anexa nr. 3.

27. Planul de management va cuprinde un șir de anexe care constituie elemente esențiale de informare și conținut al planului. Un model de formulare și prezentare a Anexelor este furnizat în Anexa nr. 4.

28. Planul de Management odată elaborat și supus consultărilor publice, aprobat de Ministerul Mediului și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va fi transmis spre informare și realizare după caz, deținătorului de terenuri (gestionarului sitului) pe care este/sunt situate siturile Emerald.

CAPITOLUL IV
STRUCTURA PLANULUI DE MANAGEMENT
PENTRU SITUL/SITURILE EMERALD
CUPRINS
Secțiunea 1

Introducere

29. Introducerea Planului de Management va conține o scurtă descriere al sitului vizat, baza legală, procesul de elaborare a planului de management, revizuirea acestuia precum și măsurile setate în planul de acțiuni.

30. Introducerea va furniza părților interesate viziunea, misiunea și obiectivele generale pe care acesta dorește să le atingă, inclusiv măsurile de conservare propuse.

Secțiunea 2

Descrierea sitului Emerald

31. În acest capitol, vor fi descrise toate informațiile despre amplasarea sitului, cu indicarea limitelor sit-lui, dreptul de proprietate asupra terenului, alte planuri sectoriale existente care interferează sau sunt importante, precum și informații GIS disponibile.

32. Caracterizarea sitului trebuie să fie amănunțită, cuprinzătoare și sistematică, acordând o atenție deosebită variabilelor care provoacă, influențează sau definesc problemele de conservare din zonă.

33. Toate informațiile biofizice, geografice și socioeconomice existente trebuie integrate, suprapuse și analizate holistic, prin geoprocesare și analiză spațială, pentru a sprijini planificarea și gestionarea eficace, integrată și realistă a sitului.

34. Este obligatoriu ca părțile interesate să producă, să integreze și să partajeze date GIS și de teledeteție de bună calitate.

35. În cazul în care situl Emerald se suprapune cu o altă arie protejată, zonarea va fi realizată pentru a înțelege limitele teritoriale ale acesteia. În funcție de datele disponibile, zonificarea internă a sitului după categoriile de protecție va fi realizată și prezentată pe o hartă inclusă ca anexa la Planul de Management.

36. Situl Emerald pentru care se realizează Planul de management poate fi localizat pe terenuri cu drepturi de proprietate a varii deținători. Se va descrie astfel, categoria de folosință a terenurilor inclusiv divizarea procentuală, suprafața, dreptul de proprietate (public, privat) precum și autoritatea care gestionează terenurile date.

37. În anumite situații, situl Emerald va presupune necesitatea unui alt tip de folosire a terenurilor cu scopul conservării speciilor/habitatului. Astfel, în Planul de management va fi inclus un compartiment cu descrierea cerințelor de management pentru anumite forme de utilizare a terenurilor. Pentru atingerea scopului(urilor) sitului Emerald, toate aceste aspecte vor fi evidențiate în planurile de management prin recomandări și măsuri specifice care reconsideră practicile de utilizare a terenurilor din cadrul sitului Emerald și, dacă este necesar, și pe terenurile adiacente.

Secțiunea 3

Descrierea caracteristicilor abiotice ale sitului Emerald

38. Principalele **caracteristici fizice/geografice** vor fi descrise și divizate în subcapitole după cum sunt descrise mai jos.

39. **Geologia** (resursele minerale): principalele caracteristici ale structurii geologice, rocile predominante și tipurile de depozite de acoperire.

40. **Relief și geomorfologie**: starea tectonică actuală a teritoriului, formele reliefului prezent și caracteristicile proceselor de schimbare a reliefului, tipurile dominante și formele caracteristice ale macro-, mezo- și microreliefului

41. **Hidrologia** (distribuția spațială și temporală și apa disponibilă în atmosferă și în scoarța terestră (precipitații, umiditatea din sol, evapotranspirație) și **hidrografia** (caracteristicile fizice ale corpurilor de apă). Pentru ambele categorii vor fi incluse și Hărți în anexele Planului de management.

42. **Solul** va fi identificat și descris tipul de sol predominant, starea actuală a solului și tendințele de degradare, eroziune.

43. **Clima**: principalele caracteristici ale climei, fluctuațiile meteorologice precum și factorii care ar putea produce un microclimat sau un climat local și pot fi cauza unor particularități bio-geografice sau pot afecta acțiunile viitoare.

44. **Structura peisajului**: principalele tipuri de peisaje, principalele caracteristici ale structurii peisajului, trăsăturile care dau valoare peisajului din zonă reprezentate atât prin valoarea estetică ce se caracterizează prin particularitate, diversitate și coeziunea elementelor peisagistice, cât și prin valoarea tradițională caracterizată de prezența elementelor naturale distinctive.

Secțiunea 4 **Descrierea factorilor biotici**

45. La descrierea factorilor biotici va fi determinat modul în care aceștia interacționează între ei precum și cu lumea abiotică din jur. Mai jos sunt descrise componentele cheie necesare de a fi descrise la capitolul factori abiotici.

46. **Biogeografia** va include o analiză a distribuției geografice a speciilor, inclusiv obiceiurile comportamentale și factorii ce influențează variabilitatea și distribuția acestora. În cazul în care pentru situl analizat există anumite tendințe proeminente cauzate, de exemplu, de schimbările climatice, acestea vor fi descrise inclusiv prin fundamentare științifică.

47. Unele situri pot fi dominate de unul sau două tipuri de **ecosisteme**, în timp ce altele pot conține o varietate de ecosisteme (de la agricultură, la păduri sau pajiști/pășuni și zone umede). Toate ecosistemele (naturale sau antropice, terestre sau acvatice) prezente pe un anumit sit Emerald vor fi descrise (de exemplu, păduri, zone umede, pajiști, stepă, carstice/stâncoase etc.) împreună cu starea lor actuală și tendințele de dezvoltare (de exemplu, extinderea pădurilor, recuperarea zonelor umede) sau activități de restaurare în curs/planificate (de exemplu, împădurire, reîmpădurire, reumidificare etc.).

48. **Habitatele** vor fi descrise ținându-se cont de Rezoluția nr. 4 al Convenției de la Berna, iar suprafața acestora (ha) va fi indicată. Dacă este vreo diferență între suprafața reală a habitatului și cea dorită (necesară), pentru asigurarea conservării habitatului și speciilor de plante și animale, acest fapt trebuie precizat clar în compartimentul dat.

Locația habitatului GIS este importantă de a fi indicată pentru a înțelege modul în care speciile de interes cheie pot supraviețui în anumite condiții de dezvoltare a ecosistemului.

49. Descrierea și informația privind habitatul va fi inclusă în Planul de Management atât sunt formă de text (analiza), cât și tabelar. **Tabelul nr. 1** de mai jos va fi utilizat pentru a descrie/informații privind habitatul/habitatele.

Tabelul nr.1: Informație generală privind habitatele

Rezoluția 4, descrierea habitatelor					
Cod	NP	Denumirea Habitatului	Suprafață (ha)	Peșteri ¹ (numărul)	Calitatea datelor

50. Completarea tabelului nr. 1 va fi realizată după cum urmează: NP: în cazul în care un tip de habitat nu mai există în sit, se va introduce: x (opțional) **suprafață**: pot fi introduse valori zecimale; **Peșteri** incluse în tipurile de habitat A1.44, A3, A4 și H1: introduceți numărul de peșteri, dacă este estimată suprafața /nu este disponibil; **Calitatea datelor**: G = „Bine” (de exemplu, pe baza sondajelor), M = „Moderat” (de exemplu, bazat pe date parțiale cu o oarecare extrapolare), P = slab (de exemplu, estimare aproximativă).

51. Un compartiment separat la descrierea factorilor abiotici constituie **speciile** de interes special pentru conservare care sunt reflectate în Anexa nr. 2 – 4 din Legea nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică. Acestea vor fi descrise și sumarizate conform Tabelului nr. 2. Astfel, vor fi descrise speciile și subspeciile pentru fiecare categorie cum ar fi floră (plante inferioare și plante superioare), faună (nevertebrate, vertebrate – pești, amfibii, reptile, păsări, mamifere).

Tabelul nr. 2: Date generale privind speciile de interes special pentru conservare prezente într-un anumit sit Emerald

Date despre categoria de specie	Informație relevantă
Denumire științifică	Denumirea latină completă (gen, specie; subspecie, dacă este cazul)
Denumirea populară	Cele mai utilizate sau cunoscute denumiri
Prezența	De exemplu, permanent, migrator, abundent etc.
Populația/Prezența în cadrul sitului	Ar trebui să fie în număr (indivizi sau perechi pentru animale) sau în suprafață/m ² (pentru plante). În cazul în care aceste informații sunt diferite de populația din Formularul de Date Standarde (FSD), FSD va fi actualizat.

¹ Dacă există.

Localizare	Unde pot fi găsite sau unde populează adesea speciile?
Statutul de protecție	Pe cale de dispariție, Vulnerabil, Cartea Roșie Națională, etc.
Măsurile de monitorizare	Este monitorizat și cum? Sunt utilizate echipamente sau metode?

52. **Specii exotice invazive** (specii, hibrizi) reprezintă un motiv de mare îngrijorare, deoarece sunt considerate responsabili de numeroase pierderi de biotă și habitate native. Toate informațiile cunoscute despre aceste specii exotice, în special despre speciile cu un potențial ridicat de expansiune și/sau deja clasificate ca fiind invazive, trebuie să fie enumerate și descrise folosind tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3: Date generale privind speciile invazive prezente în sit

Categoria de specie	Informații relevante
Denumirea științifică	Denumirea latină completă (gen, specie, subspecie) și autorul
Denumirea populară	Cele mai utilizate sau cunoscute denumiri
Introdusă	Când a fost înregistrat pentru prima dată în zonă (dacă se cunoaște) sau de când (dacă există date)?
Prezența	De exemplu, pretutindeni, local, stabilit permanent, migrator, abundent, etc.
Dimensiunea populației	Poate fi în număr (pentru animale) sau în suprafață/hectar (pentru plante).
Localizarea	Unde pot fi găsite adesea speciile?
Statut de amenințare	Cât de periculoase sau dăunătoare sunt pentru regiune?
Măsurile de control	Dacă există sau sunt sugerate? Experiență locală sau practici de eradicare?

Secțiunea 5

Caracteristicile socio-economice și culturale

53. În această secțiune, autorii planurilor de management vor sublinia cele mai semnificative aspecte ce caracterizează activitatea economică și socială a comunităților locale. Este necesar să fie evitate proliferarea datelor socio-economice și să fie prezentate succint concluziile care construiesc o imagine a caracteristicii socio-economice a zonei și a mediului înconjurător. Vor fi analizate aspecte precum structura și tendința populației,

dinamismul și asociaționismul, bunăstarea și calitatea vieții, serviciile, dotările, instalațiile etc.

54. În tabelul nr. 4 va fi descris raionul în care se află situl Emerald, localitățile (satele) și numărul total de cetățeni. Cel mai important, va fi indicat numărul de cetățeni (estimat) care sunt prezenți în apropiere de situl Emerald.

Tabelul nr. 4 Populația așezărilor administrativ-teritoriale din cadrul sitului

Nr.	Raion	Sat/Comună	Gen	An	
				Număr total	Numărul estimativ de cetățeni ce locuiesc în apropierea sitului
			Total		
			Bărbați		
			Femei		

55. Tabelul nr. 5 va reda efectivele și **principalele categorii de animale** (în special cele care pot afecta speciile sau habitatele) care există în localitățile care se află în imediata apropiere sau pe amplasament, iar informațiile actuale vor fi luate în considerare la formularea măsurilor de conservare necesare.

Tabelul nr. 5 Numărul de animale divizate pe categorii din satele situate în regiunea sitului

Principalele categorii de animale	Raion	Sat/Comună	Total efectiv de animale
Bovine			
Ovine			
Cabaline			

56. Repartizarea tuturor **formelor de organizare a afacerilor** (societăți cu răspundere limitată, societăți pe acțiuni, asociații gospodărești, asociații de producători) care funcționează la nivel local, pe domenii de activitate, pentru localitățile din regiunea sitului vor fi descrise.

57. **Părțile interesate** vor fi identificate prin indicarea proprietarilor și administratorilor de terenuri, administratorilor (gestionar) de păduri, administratorilor (gestionar) de bazine hidrografice, factorilor de decizie politică, societății civile, oamenilor de știință (programe de cercetare și monitorizare), proiectelor din cadrul sitului etc.

58. Va fi prezentată situația actuală a **obiectivelor turistice** și a bunurilor culturale, atât a celor desemnate ca patrimoniu cultural național din cadrul sitului, cât și a bunurilor culturale de importanță regională și locală.

Tabelul nr. 6: Atracții turistice și culturale existente la nivelul sitului Emerald

Raion	Sat/Comună	Atracții Turistice	Atracții culturale
-------	------------	--------------------	--------------------

59. Această secțiune va fi însoțită de o hartă a obiectivelor turistice, a atracțiilor și a bunurilor culturale clasificate ca patrimoniu cultural național ce va fi anexată la Planul de management.

60. În etapa de elaborare a Planului de management, vor fi implicate părțile interesate în procesele de luare a deciziilor legate de sit, stabilirea priorităților pentru sit și implementarea acțiunilor de conservare.

Secțiunea 6

Descrierea principalelor presiuni și amenințări în Planul de management

61. Pentru identificarea presiunilor și amenințărilor pentru speciile sau habitatele din rețeaua Emerald vor fi analizate activitățile existente fie în sit sau în nemijlocita apropiere a acestuia. Totodată, este important de a analiza inclusiv impactul cumulativ a unor acțiuni care pot fi desfășurate în apropierea sitului și în consecință pot produce efecte negative. Astfel, va fi descrisă **suprafața terenurilor agricole** (ca pondere din suprafața totală a sitului Emerald), cât și gestionarea lor efectivă (chimică/minerală, organică, ecologică), precum și orice altă activitate cu potențial impact.

62. Pentru a descrie amenințările la adresa speciilor sau a populațiilor de interes special pentru conservare se va utiliza tabelul nr. 7. Se va acorda o atenție deosebită amenințărilor și presiunilor care afectează speciile în mod individual la nivel de populație sau la nivel de habitat/ecosistem.

Tabelul nr. 7: Amenințări și presiuni individuale/habitat/nivel de ecosistem

n/o	Specie/Habitat	Amenințări	Presiune	Impact
1				
2				

63. Următoarele informații sunt importante pentru a fi luate în considerare în timpul evaluării impactului pe care îl au diversele amenințări:

a) Evaluarea activităților care au impact asupra caracterului ecologic general al sitului;

b) Evaluarea activităților care au un impact asupra speciilor de interes pentru conservare;

c) Evaluarea activităților care au impact asupra tipurilor de habitate de interes pentru conservare

64. Pentru a se înțelege mai bine sursele și potențialul impact precum și presiunile existente, atât interne, cât și externe se va folosi tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8: Analiza amenințărilor și a presiunilor

								realizarea activității
	Obiectivul specific 1							
	Activitatea 1.1.							
	Obiectiv specific 2							
	Activitatea 2.1.							

70. Pentru fiecare activitate se va face un calcul estimativ de resurse financiare necesare cu estimări rezonabile ale costurilor necesare, de preferință divizate pe categorii, perioade de timp sau surse de finanțare. Tabelul nr. 10 - un exemplu de completare cu acțiunile de conservare necesare în raport cu acoperirile financiare.

Tabelul nr. 10: Model de buget pentru Planul de Management

Activitate	Termen de realizare	Instituții responsabile	Bugetul		
	An		Total (MDL)	Surse de finanțare	
				Naționale (buget de stat)	Externe (donatori)
Obiectivul general					
Obiectiv Specific 1.					
Activitatea 1.1. ²					
Activitatea 1.2.					
Obiectiv Specific 2.					
Activitatea 2.1.					

71. La elaborarea planului de management se va ține cont pentru compartimentul de monitorizare de următoarele aspecte:

a) Monitorizarea obiectivelor de conservare (componente biologice, număr de animale, plante, suprafață/dimensiuni ale habitatelor);

b) Monitorizarea punerii în aplicare a măsurilor de conservare (lucrări și acțiuni întreprinse pentru realizarea măsurilor de conservare).

Ambele elemente pot fi combinate într-un singur tabel de monitorizare și puse în aplicare în funcție de indicatorii de monitorizare stabiliți. Tabelul nr. 11 va servi drept exemplu pentru activitatea de monitorizare.

Tabelul nr. 11: Monitorizarea obiectivelor de conservare și implementare a planului de acțiuni

Tip de monitorizare	Apartenența la Obiectiv specific	Frecvența*	Indicatori Monitorizați
De exemplu, cartografierea noilor specii prezente în sit	1.2	P	Numărul de specii noi identificate
De exemplu, observarea speciilor de păsări	2.3	C	Raport anual de monitorizare al păsărilor
Etc.			

² Here will be included the list of identified measures (activities) foreseen for the MP of a specific Emerald site. The activities will be numbered and titled. The above table is just an example on how these can be made.

*Legendă: **C** (Continuu), **P** (Periodic), **N** (La necesitate), **E** (Urgent)

72. Întregul proces de monitorizare se va baza nu numai pe colectarea de date, ci și pe împărtășirea rezultatelor cu părțile interesate.

Anexa nr. 1 la Ghidul
pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald

TERMENI APROXIMATIVI NECESARI PENTRU ELABORAREA PLANURILOR DE MANAGEMENT

Nr.	Etapă	Timp solicitat (luni)
1	Identificarea și crearea echipei ce va fi implicată la elaborarea Planului de Management	0.5-1
2	Descrierea ariei (ariilor) protejate care alcătuiesc situl, colectarea de date și structurarea informațiilor de bază	3-12
3	Evaluarea amenințărilor potențiale	1-2
4	Definirea scopului și obiectivelor managementului sitului	0.5-1
5	Elaborarea unei strategii de punere în aplicare a planului de management	1-2
7	Identificarea unui set de măsuri (plan de acțiune)	2-3
8	Identificarea și planificarea activităților de monitorizare	1-2
9	Consultarea părților interesate cu privire la Planurile de Management	2-3
10	Finalizarea și aprobarea Planului de Management	3 sau mai mult
11	Total	14-18

Anexa nr. 2 la Ghidul
pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald

FORMAT CADRU- CONȚINUT PLAN DE MANAGEMENT

Conținut
Lista de abrevieri

Introducere
Cadrul legal și instituțional
1. Descrierea sitului Emerald
1.1. Amplasarea sitului Emerald
1.2. Zonificarea
1.3. Dreptul de proprietate asupra terenurilor
1.4. Utilizarea terenurilor
2. Descrierea caracteristicilor abiotice ale sitului Emerald
2.1. Geologie și geomorfologie
2.2. Hidrologie și hidrografie
2.3. Sol
2.4. Climă
3. Descrierea factorilor biotici ale sitului Emerald
3.1. Biogeografia
3.2. Ecosistemul
3.3. Habitatul
3.4. Specii de interes special pentru conservare
3.4.1 Floră
3.4.2 Faună
3.5. Specii Invazive
4. Caracteristici socio-economice și culturale
4.1. Descrierea localităților din cadrul sitului Emerald
4.2. Populația localităților din cadrul sitului Emerald
4.3. Activități economice desfășurate în apropierea sitului Emerald
4.4. Efectivul de animale existent în regiune
4.5. Analiza părților interesate
4.6. Obiective turistice și culturale
5. Descrierea principalelor presiuni și amenințări în Planul de Management
6. Scopul și obiectivele Planului de Management
7. Planificarea activităților și Bugetul Planului de Management
7.1. Plan de Acțiuni
7.2. Resurse financiare și umane necesare (bugetul)
8. Monitorizarea
9. Bibliografie și Referințe

Anexa nr. 3 la Ghidul
pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald

MOD DE EXPUNERE A BIBLIOGRAFIEI ȘI REFERINȚELOR ÎN CADRUL PLANULUI DE MANAGEMENT

Pentru citarea linkurilor

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2011/484/oj [accesat la 15.07.2023]

Pentru monografii

[ȚURCAN, N. *Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație*. Chișinău: CEP USM, 2012. 324 p. ISBN 978-9975-71-253-8]

Hărți

[Republica Moldova. Harta fizică. [1:400 000]. Chișinău: INGEOCAD, 2016. 1000 mm × 5000 mm. ISBN 9789975400879]

Pagini web și articole online

[ȘTIU: Știință, tehnologie, inovații și aplicații. Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic ©2018 [accesat la 10.12.2022]. Disponibil la: <http://stiu.md/>]

[BARTLING, S., FRIESIKE, S., et al. *Opening Science: The Evolving Guide on How the Internet is Changing Research, Collaboration and Scholarly Publishing* [online]. [s. 1.]: Springer, 2014 [accesat la 2.09.2022]. ISBN 978-3-319-00026-8. DOI: 10.1007/978-3-319-00026-8]

Anexa nr. 4 la Ghidul
pentru elaborarea planurilor de management pentru siturile Emerald

PREZENTAREA ANEXELOR ÎN CADRUL PLANULUI DE MANAGEMENT

Anexa nr. 1 Harta fizică a Republicii Moldova

Anexa nr. 2 Zonificarea sitului Emerald

Anexa nr. 3 Tabel privind analiza amenințărilor și presiunilor

Etc.

Nume, prenume		Semnătura	Data
Elaborat:	Veronica JOSU		
Coordonat	Nicolina CRAMARENCO		
	Angela KONOVALENKO		
	Petru TATARU		

